

Jaarverslag 2012

Jeannette Noelhuis

Dantestraat 202

Postbus 12622

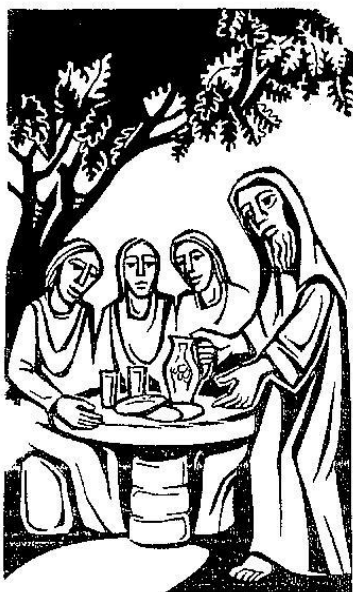
1100 AP Amsterdam

tel. 020-6998996

rek. 27.25.828

noelhuis@antenna.nl

www.antenna.nl/noelhuis

Houd de onderlinge liefde in stand en houd de gastvrijheid in ere, want zo hebben sommigen zonder het te weten engelen ontvangen.

Hebreeën 13

Inleiding

De dagen zijn kort, maar een jaar is lang. Internationale ontwikkelingen drijven steeds meer mensen weg van hun huis. De zogenaamde 'Arabische Lente' had soms onverwachte en onbedoelde gevolgen. Er kwam oorlog in Libië en Syrië. Binnen Nederland kwam de discussie over Europa weer op gang en lag er weer een politiek voorstel om illegaal verblijf strafbaar te stellen. Soms dachten we dat we ons hier druk over zouden moeten maken, want hoe beïnvloeden deze veranderingen ons huis? Maar regelmatig sneeuwt het nieuws uit de grote wereld onder in onze dagelijkse praktijk vol kleine beslommeringen. Wij leven ons leven. We leven het samen en we zetten ons in voor gastvrijheid, rechtvaardigheid en het koninkrijk van God.

Huisgenoten

In het Jeannette Noëlhuis wonen naast de vaste bewoners 11 tot 18 mensen zonder papieren (wanneer moeders met kinderen in huis wonen is het huis voller). Gedurende 2012 hebben wij voor circa 25 mensen langere tijd gastvrijheid geboden (een half jaar tot een jaar). Daarnaast waren er tientallen mensen die voor kortere tijd bij ons verbleven. Bezoekers uit het buitenland met en zonder papieren kwamen en gingen. We geven in het onderstaande een beetje zicht op hun verhalen (de namen zijn natuurlijk gefingeerd).

Al vrij vroeg in het jaar vertrok een van onze huisgenoten. Samen met een vriendin ging ze een kamertje huren in de buurt en ze probeert met wat schoonmaakwerk te overleven in de Bijlmer. Nog gedurende het hele jaar zien we haar langskomen, soms om te facebooken, soms met een stel vriendinnen, maar vaak ook om iets te eten mee te nemen. Haar plek werd ingenomen door een familie uit Azerbeidzjan. Dat was bijzonder, omdat we niet vaak complete gezinnen herbergen (met vader!) en omdat de zoon een jaar of dertien was en prima met ons kon converseren. Gelukkig mochten ze naar een asielzoekerscentrum (AZC). Later in het jaar zijn ze twee weken komen logeren om samen even aan de sleur van het AZC te ontsnappen en iets leuks te doen.

Een van hen was Tobias, een jonge man uit Oeganda die al snel door had hoe het leven in Nederland er uit ziet. Hij deed zijn best om Nederlands te leren, om wat werk te verzetten. Met hem kwamen er opeens allemaal Oegandese heren over de vloer. Dat is vooral handig als er koelkasten naar boven of naar beneden over de trap getild moeten worden of als er kamers gewit moeten worden. Ook Tobias bleef bijna een jaar bij ons wonen.

Iets korter woonde Lionel bij ons. Hij is een Palestijnse man met grote ervaring in de horeca. Na vele jaren Nederland had hij besloten dat het beter was om terug te gaan naar Palestina. Voor de reis daarheen waren wel nog wat obstakels. Want wordt zo'n Palestijns paspoort eigenlijk door andere landen erkend? Uiteindelijk vertrok hij met vijf man Marechaussee om hem veilig thuis te brengen. Tot die tijd konden wij genieten van humus, erwten, linzen en zwaantjes gemaakt van stukjes appel. Bijna elke week ging hij op de fiets naar de Dappermarkt om koopjes te jagen en verse groenten het Noëlhuis binnen te brengen.

Aan het einde van 2011 waren Halima en haar vier kinderen uit Liberia bij ons komen wonen. Zoals wel vaker gebeurde dachten wij dat het voor korte tijd zou zijn. Maar het bleek bijna een jaar te duren voordat ze weer ergens anders onderdak vonden. Dat bracht leven in de tent. De ASF-vrijwilligster Sarah had opeens acht kinderen om mee te gaan zwemmen en spelen en Frits ging met een overvolle geleende auto naar de tuin en naar het strand. Zo zagen zij voor het eerst de zee, konden ze voor het eerst een vuurtje stoken en in

bomen klimmen. Toen ze uiteindelijk naar een AZC verhuisden wisten we niet wat te denken. Was het nou fijn dat je elkaar aan tafel weer kon verstaan? Of misten we de rumoerige levendigheid van deze vier kinderen toch wel heel erg?

Net als in 2011 woonde Teresa met haar zevenjarige zoon Mario bij ons. Het was een hele beslissing om afscheid van hen te nemen en iets nieuws voor hen te vinden. We waren blij dat vrienden van ons bij de Eltheto-gemeenschap in Amsterdam-Oost hen in huis wilden opnemen.-

Vreemde verhalen waren er ook. We kregen een logee uit Sudan die door het IOM vergeten was op Schiphol. Na een maand ging er gelukkig weer een vlucht en kon hij toch terugkeren naar zijn land. Ook Binita, een dame uit Nepal zou terugkeren. Toen de dag daar was dat ze naar Nepal zou vliegen bracht Mohammed, een Somalische huisgenoot, haar naar het IOM op Schiphol. Echter, een Somalische man en een Nepalese vrouw die onzeker over het vliegveld lopen worden zo door de politie opgepikt. Gelukkig kwam het IOM Binita bevrijden en toen de dienders ontdekten dat Mohammed al eerder dat jaar vast had gezeten maar onuitzetbaar bleek, lieten ze ook hem gaan.

Toen Mohammed eerder dat jaar bij ons kwam wonen, zag hij er een beetje verwaarloosd en woest uit, maar met aardige ogen. Na twee dagen was hij opeens verdwenen. Na enige tijd hoorden we dat hij in de deportatie-gevangenis op vliegveld Zestienhoven was opgesloten. Wij waren er totaal niet op voorbereid dat er na drie maanden opeens een hele nette Afrikaanse meneer op de stoep zou staan, die in keurig Engels de verkeerde persoon begroette met: "Hallo Frits, hoe gaat het?!" Mohammed was terug uit de gevangenis en wij herkenden hem niet. Diezelfde avond zat hij aan tafel bij het avondeten en een van de kerngroepsleden drukte hem de hand zonder hem te herkennen. Dit kerngroepslid kwam na de afwas vol verbazing naar ons toe met de mededeling dat er een tas stond met een naamlabel 'Mohammed', hij is blijkbaar langs geweest... Na deze hernieuwde kennismaking bleef hij nog enkele maanden bij ons voordat hij door kon reizen naar zijn familie in Londen.

Er logeerde ook een half jaar lang een oudere heer uit Ethiopië bij ons die in het ziekenhuis werd behandeld. Addis was bijzonder gezellig, sprak zelfs nog een woordje Nederlands: "Ik weet het nog jongen, in 1977 in het dorpje Duiven... was jij toen al geboren?"

Er kwamen het afgelopen jaar ook enkele zwangere vrouwen, die in ons huis verbleven totdat ze vanwege hun zwangerschap weer opgenomen werden in de opvang van de overheid. Zo kwam Natalia uit Nigeria met een dikke buik bij ons. Ze was op de Wallen ontsnapt aan vervelende mannen en wist onder politiebegeleiding bij het Wereldhuis te komen. Ook Maria uit Eritrea kwam bij ons wonen. Enkele weken voor de bevalling konden ze naar de rijksopvang en inmiddels zijn beide dames bevallen van een kind. Met een klein kindje kwamen Rosita (uit Nigeria) en Julissa uit Brazilië bij ons. Emma uit Suriname heeft al een oudere zoon, Justin (10 jaar oud). Vrolijk is ook de indruk die Andrew uit Nigeria maakt. Alhoewel hij voor ingrijpende operaties stond, kon hij grappen goed waarderen. Zo probeerde hij de ASF-vrijwilligster wijs te maken dat *yam* (een eetbare wortelknol) van een boom komt.

Zeeland

Met elkaar gingen we ook op vakantie, een weekje uitwaaien in Zeeland. De zon scheen volop en alle huisgenoten genoten. Bij terugkomst vertelde een van de jonge mannen (die niet in het huis woont, maar wel heel vaak bij ons komt eten en dus ook deel uitmaakt van de familie) dat hij 's nachts nog lekker een stuk ging fietsen en genieten van de wind en het strand.

Getuigenissen

Zoals elk jaar hebben we ook in 2012 op verschillende manieren stil gestaan bij het onrecht dat geschiedt in de vreemdelingendetentie in Nederland. Gelukkig staan we hierin niet alleen. Amnesty International uitte forse kritiek op het regime in de gevangenissen voor asielzoekers; op sommige punten is volgens Amnesty zelfs sprake van schending van mensenrechten. De katholieke mensenrechtenorganisatie Justitia & Pax was ook al bijzonder

kritisch. Het televisieprogramma Zembla maakte een reportage over de misstanden in de vreemdelingendetentie en de Nationale Ombudsman sprak zich in duidelijke taal uit tegen deze onrechtvaardige gevangenissen.

Wij waakten elke maand bij het grensgevang op Schiphol om de gevangenen te bemoedigen en een geluid te laten horen tegen dit beleid. Ook in de lijdenstijd stonden we met veel mensen elke week bij het gevang. We waren erg blij met de aanwezigheid van Bisschop Punt (van Haarlem) op een van de wakes in februari.

In 2012 waakten we nog bij het grensgevang op Schiphol-Oost. Dit gevang zou aan het eind van het jaar sluiten als het nieuwe gevang op Schiphol-West geopend zou worden. Omdat je toch een beetje moet weten hoe de situatie daar is, ging Frits op een zondagmiddag met de auto op het bouwterrein kijken naar de vorderingen. Al snel werd hij aangehouden door drie schoonmaakbusjes vol marechaussee. Terwijl ze naar zijn papieren vragen volgen er nog vijf politieauto's en doorzoeken ze zijn auto. Natuurlijk ligt die vol met gevaarlijk materiaal: een bijbel, een crucifix en een bord met een tekst van Mozes. Of Frits niet gezien had dat dit stukje weg alleen open was voor bestemmingsverkeer? Nou zegt Frits: "Ik ben toch bestemmingsverkeer? Dit gevang is mijn bestemming." Helaas mocht de definitie van bestemmingsverkeer niet door de rechter uitgezocht worden en laten de agenten deze vreemde meneer maar weer gaan. Bestemmingsverkeer?! Wakes die georganiseerd worden vanuit het lichaam van Christus?! De dienders vinden het maar een vreemd verhaal.

Memorabel is dat er lange tijd een Afrikaanse man was die in plaats van terug te zwaaien, met twee handen zijn shirt op borsthoogte een stukje optilde. Een vreemd gebaar waar wij pas veel later de betekenis van leerden. Hij kwam vrij en wist via vrienden ons op te zoeken. Hij is journalist in Togo

en in dat land betekent dit gebaar: 'Ik ben trots op jullie.' Wij waren enorm bemoedigd hierdoor. Alleen waken bij een koud hek lijkt soms zo weinig verschil te maken. Het zijn deze verhalen die nieuwe moed geven.

In het najaar krijgt Huub Oosterhuis een oeuvre prijs en publiceert hij zijn essay 'Red hen die geen verweer hebben'. Bij de prijsuitreiking in de Hermitage en ook later wordt het Noëlhuis in het zonnetje gezet. Ook namen wij deel aan een demonstratie tegen wapenhandel, bij een aandeelhoudersvergadering van EADS in Amsterdam.

Op Allerzielen kwamen we terug naar de Hermitage om daar de mensen te herdenken die omgekomen zijn aan de buitengrenzen van Europa. In 2011 hadden we voor het eerst op deze manier Allerzielen gevierd en ook dit jaar kwamen ruim honderd mensen bijeen aan het water op de steiger voor de Hermitage. De herdenking was georganiseerd door de Catholic Worker Amsterdam en het Wereldhuis. Jacobine Geel sprak ons toe en samen met het koor van de Muiderkerk zongen wij en herdachten we het onrecht van de kleine bootjes op de Middellandse Zee. Na afloop was er een informatie-avond in het Wereldhuis waarin dieper werd ingegaan op de situatie aan de Europese buitengrenzen, o.a. door professor Thomas Spijkerboer. Dit informerende karakter kenmerkt ook onze nieuwsbrief die we twee keer per jaar uitgeven. Hierin vertellen we over ons werk en duiden we de ontwikkelingen in de samenleving in het licht van ons samenleven.

Samenwerking

Het afgelopen jaar hebben we samengewerkt met ziekenhuizen (OLVG, AMC), Dokters van de Wereld, ASKV, STIL, Vluchtelingenwerk, het Wereldhuis, Bridge to Better, de Open deur, het IOM, verschillende maatschappelijk werkers, Bureau Jeugdzorg en andere organisaties.

We gingen op bezoek bij het Harriet Tubman Huis in de Bijlmer, waar ook ongedocumenteerde vrouwen mogen wonen en we ontvingen de gemeenschap Oudezijds 100 bij ons avondgebed. In plaats van ons kleinschalig gebed klonken er opeens bijna vijftien stemmen door de kapel. Omgekeerd gingen we ook bij Oudezijds 100 op bezoek en mogen we voor onze supervisie altijd hun bibliotheek gebruiken. We zijn ook blij met de gemeenschap die afgelopen jaar van start ging in de nabijgelegen pastorie van de Urbanusparochie in Duivendrecht. De drie buitenlandse paters van de SVD-congregatie die er wonen gaan af en toe voor in onze diensten. Regelmatig komt een van hen langs met voedsel of andere zaken.

We worden volop gesteund door kerken en we vinden het leuk om te komen vertellen over ons werk. Een leuke verrassing was dat enkele dames van het kerkgenootschap Stroom voor Moederdag een High Tea organiseerden voor de moeders in ons huis. We zijn bij een groot aantal groepen langs geweest en ook vele journalisten hebben van ons het verhaal van het Noëlhuis gehoord.

Heel bijzonder was ook dat Wanda en Gerritjan Huinink besloten om hun woning binnen de Eltheto-gemeenschap in Amsterdam-Oost in te zetten als Catholic Worker-huis. Bij hen woonde enige tijd een mevrouw uit Congo en daarna Teresa en Mario. We zijn nog volop aan het zoeken naar manieren om samen te werken met hen. We vinden het geweldig dat het Jeannette Noëlhuis een bron van inspiratie is voor anderen.

Samen met Wanda en Gerritjan en vele anderen gingen we naar de Europese ontmoeting van Catholic Workers in Dülmen (Duitsland). Dit was een goede tijd van ontmoetingen en uitwisselen van verhalen. Later dat jaar zat onze keuken gezellig vol met jonge Catholic Workers uit Engeland en Zweden die elkaar bij ons troffen.

Dichter bij huis, maar ideologisch verder weg, was het bezoek van twee heren van de Amsterdamse VVD-fractie. Zij kwamen om meer te horen over ongedocumenteerden en waren verrast door een pleidooi van Liesbeth om juist volop te investeren in Afrika en om door Frits herinnerd te worden aan de liberale overtuiging dat een vrije markt de samenleving beter organiseert dan allerlei regels die mensen illegaal maken met daar bovenop nog eens een heel duur en markt verstorend overheidsapparaat om al die geïlegaliseerde mensen te veroordelen en op te sluiten. Rechtgeaarde liberalen zijn toch voor een vrije arbeidsmarkt en dus voor vrije migratie en voor iedereen de mogelijkheid om zelf iets van je leven te maken of om verder te gaan op zoek naar werk elders? Met als kanttkening dat het minimum loon een groot goed is. We hopen dat deze frisse blik op hun liberale uitgangspunten hen een stukje op weg heeft kunnen helpen.

Ontwikkelingen in de kerngroep

Het samenleven met mensen uit andere landen is niet altijd makkelijk. Maar ook het samen leven en werken als Nederlanders is een uitdaging. We zijn erg blij met de rust die we het afgelopen jaar ervaren hebben als team. Natuurlijk waren er wel allerlei ontwikkelingen. Mattias studeerde voor de tweede keer af en besloot parttime te gaan werken als coördinator van *Time to Turn*, een beweging van jongeren die vanuit hun geloof kiezen voor een rechtvaardige en duurzame levensstijl. Bovendien ging hij met Siska trouwen en moest er gezocht worden naar een mogelijkheid om te wonen. Een kamertje aan de frontlinie van de gemeenschap is immers niet verstandig voor pasgetrouwen. Na lang zoeken en schrijven konden we van de woningbouwvereniging nog een appartement schuin onder de gemeenschap huren. We zijn erg blij met deze uitbreiding, vooral ook omdat er nu de mogelijkheid is om een groentetuin te maken die direct naast het Noëlhuis is. Siska hoopt zich daar komend jaar voor in te zetten naast haar studie aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Sarah, de ASF vrijwilligster besloot om in Amsterdam te blijven en ging studeren aan de UvA. Zo af en toe komt ze nog langs om bij te praten met haar opvolgster Farina.

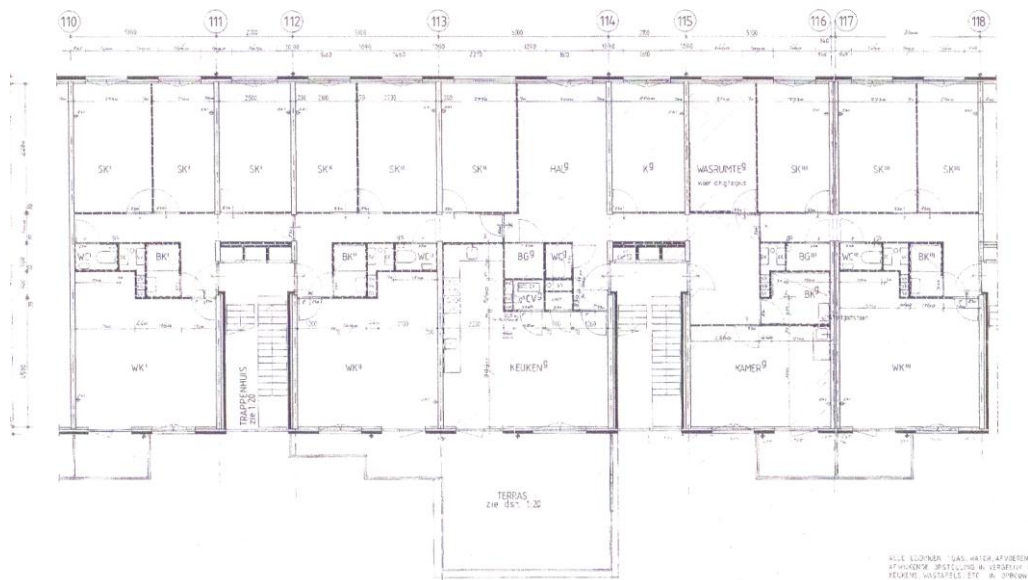
Wij schrokken een beetje toen Liesbeth liet weten dat ze meer zou gaan werken bij Stap Verder. Want dat betekende dat ze geen tijd meer voor het Noëlhuis zou hebben. Ze koos ervoor om een huis te kopen vlak bij haar werk. Samen met haar dochter Fati verliet ze de kerngroep. Wij hebben gezocht naar nieuwe kerngroepsleden. Margriet kwam al enige tijd over de vloer om voor te lezen en Nederlandse les te geven. Ze bleek erg enthousiast over het leven in het Noëlhuis en kwam in september bij ons wonen, nadat ze haar studie psychologie had afgerond. Inmiddels draait ze volop mee in het kernteam en zijn we haast niet meer anders gewend. Liesbeth woont vlakbij en zien we gelukkig nog regelmatig.

Deze gemeenschap zou niet kunnen bestaan zonder de steun van velen. Frans en Niek hielpen ons bij klussen in huis. Wim Emmelkamp helpt ons trouw met de financiën. Wim Hilderink brengt vaak verse groenten en bloemen en denkt met ons mee over een mooie inrichting van de tuin. Saskia Moulin en Jan Paul Smit geven Nederlandse les en bevragen ons af en toe op het beleid van het

Noëlhuis. Maria organiseert regelmatig uitjes voor de kinderen in huis en ondersteunt vele huisgenoten met jaar aandacht en nabijheid. Thomas Mes wist dit jaar een nieuwe huiscomputer voor ons te regelen, zodat we niet meer minutenlang hoeven te wachten voordat Excel opent en wij onze bonnetjes kunnen doen.

Vooruitblik

In 2013 bestaat de gemeenschap 25 jaar! We verheugen ons op het vooruitzicht van een mooi feest. Wij zijn ook benieuwd naar de respons op de jubileum actie '**Geef het Noëlhuis.... het Noëlhuis cadeau!**' Al 25 jaar kunnen we dankzij de steun van velen gastvrijheid bieden aan elf tot achttien mensen in de marge van de samenleving. En al 25 jaar huurt het Noëlhuis de appartementen waarin we wonen. Maar de huur wordt steeds hoger. Daarom is het plan gerezen om het huis aan te kopen. We gaan aan onze trouwe achterban de vraag voorleggen ons hierbij te helpen. Dat kan door een extra schenking, maar ook door een renteloze of rentedragende lening. Daardoor zouden onze vaste lasten omlaag gaan en kunnen we met een minder zware last aan de volgende 25 jaar beginnen. Meer hierover hoort u in de loop van 2013.

Financiën

Overzicht Exploitatie jaar 2012

	Begroting 2012	Realisatie 2012	Begroting 2013
	€	€	€
KOSTEN			
Huishoudkosten	€ 25.500,00	€ 25.088,30	€ 26.000,00
Vaste lasten	€ 46.500,00	€ 47.382,32	€ 53.000,00
Organisatiekosten	€ 10.000,00	€ 8.049,35	€ 8.500,00
Onderst.huisg.	€ 19.000,00	€ 25.534,76	€ 21.000,00
Hulp aan derden	€ 1.500,00	€ 1.342,13	€ 1.500,00
Nieuwsbrief	€ 8.000,00	€ 8.856,46	€ 9.000,00
Onderhoud inventaris	€ 4.000,00	€ 4.768,32	€ 4.000,00
Getuigenissen	€ 2.000,00	€ 2.241,35	€ 2.500,00
Totaal kosten	€116.500,00	€ 123.262,99	€125.500,00
 OPBRENGSTEN			
Vaste donaties	€ 25.000,00	€ 46.112,99	€ 44.000,00
Eenmalige giften	€ 90.000,00	€ 79.898,32	€ 80.000,00
Rente bankrek.	€ 500,00	€ 605,71	€ 1.000,00
	€115.500,00	€ 126.617,02	€125.000,00
 Saldo	€ - 1.000,00	€ 3.354,03	€ - 500
	<i>(nadelig saldo)</i>	<i>(overschot)</i>	<i>(nadelig saldo)</i>
 Eigen vermogen op 1-1-2012		€ 50.075,88	
een voordelig saldo 2012		€ 3.354,03	
reservering voor pand Dantestraat		<u>€ - 20.000</u>	
Eigen vermogen op 31.12.2012		€ 33.429,91	
 Saldi per 31.12.2012			
Kassaldo	€ 0,00		
Postbank	€ 11.369,57		
Triodosbank Zak. Rek.	€ 77.776,73		
Leningen	€ 1.860,00		
Nog te ontvangen rente	€ 605,71		
Vooruit betaalde kosten	€ 2.616,65		
Voorschotten	€ - 171,68		
Reservering aankoop pand	€ 50.000,00		
Nog te betalen kosten	€ - 627,07		
Vooruitontvangen bedragen	€ -10.000,00		
	€ 33.429,91		

Toelichting op de realisatie 2012 en begroting 2013

De vaste lasten werden in 2012 hoger omdat we halverwege het jaar er een appartementje bij konden huren. We zijn erg blij met deze uitbreiding van het huis, maar dit brengt wel kosten met zich mee. We begroten voor 2013 fors meer voor de vaste lasten. Natuurlijk is de realisatie erg afhankelijk van de plannen om een deel van het Noelhuis aan te kopen. De organisatiekosten waren dit jaar wederom laag. Wel hebben we meer uitgegeven aan huisgenoten, zo werd er bijvoorbeeld langer zakgeld doorbetaald aan mensen die hun kinderen regelmatig bezochten of niet in staat waren zelf voor wat inkomsten te zorgen. De nieuwsbrief blijft een grote uitgave waarvoor we graag steun van specifieke fondsen zouden willen krijgen. Dat is tot nu toe niet gelukt. Maar gelukkig kregen we wel extra steun wel voor een aantal andere grote uitgaven in huis.

Aan de inkomstenkant is een verschuiving zichtbaar van eenmalige giften naar meer structurele donaties. Dit heeft voornamelijk te maken met een nieuwe manier van het bijhouden van regelmatige giften (vaker dan eens per jaar). Naast deze reguliere inkomsten waren er specifieke giften die we geormerkt hebben voor het komende jaar en/of voor de aankoop van een deel van het huis. We weten ons zeer gezegend met de grote groep mensen die het Jeannette Noelhuis een warm hart toedragen.

